

Nevtopeno
Poprijeta Devica Marija

VI letni ticsaj. 3 et

1910 mārcius

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

Reditel:

Bassa Ivan plebános vu Bogojini.

Vszebina.

Bg : Miloscse szi puna	65
S. I. : Rajzbojnika	69
Dr. Lenarsich : Szveto precsiscsávanje	73
Fr. H. H. : Szv. Tomás	78
Fr. H. H. : Idite k Jozsefi	81
Bg. : Vucsenoszt pa satringa	83
S. I. : Gorisztanenje Krisztusovo	86
Fr. H. : Vüzem	91

Drobis. — Posta.

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj!**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszec.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsajo!**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

NEVTEPENÓ POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZÉCSEN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN
PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalán.)

Prihaja vszaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szí puna.

Bl. D. Maria je nevtépeno poprijéta, to je: ona je vcsaszi od prvoga zacsétka szvojega poprijétja obsuvana bila od prijetnoga greha pa ravno za toga volo je túdi szlobodna bila od

vszaksega grehsnoga nágiba, steri nágib je vu nami poprijétni greh napravo.

K njénomi nevtepenomi szrei je ne moglo nikse grehsno gibanje, niksa naszládnoszt pa sze li presztráhsila na prihod angelszki, presztráhsila sze je, ár je angeo v mladénca podobi priseo.

Angeo jo za „miloscse punó“ imenüje. Ona nikaj ne právi, nego szi premislávle, ka za pozdravljenja je to, jeli je ne szamo szladko prilizávanje hüdobnih vüszti.

Száma je brezi szvedoka pa njoj to zadoszta, ka jo szvéti sztráh obide. I kda angeo na dale veli; „Glej, szina porodis, pa ime njegovo bode Jezus“, z ednim zrokom vecs má za szvoje szvéto premislávanje, za szvoj szvéti sztráh, dokecs angeo ne povej, ka je bozsa vola. Vola onoga Bogá, ki pozna njéno oblübo, ki pozna njéno zda-jsnje premislávanje.

„Pri Bogi je nikaj ne ne mogocse“, to razmi, nego záto ár ona to túdi zná, etak opita: „kak de pa to?“ Zdrügov recsjov: Csi szi od Boga poszlani meni oznanüvat, te znás, ka moje oblübe ne prelomim, záto mi povej, kak de to?

Kak csüditno, kak szramezslivo, kak brezi vszega nepotrebno-ga govora dáno pitanje je to! Nancs edne recsi vecs ne pita, kak je rávno potrebno. To njéno oponásanje je znamenje csisztoga szrca, steroga nájdragsi kincs je szv. csisztoszt.

Cvet je csisztocsa, steri nájménsi veter vpamet vze-me, steroga eden pogléd, edna recs nerédna predrámi na pazlivoszt.

Csiszta, neduzsna düsa, stera zná kak velki kincs zapira vszebi, stera pozna velko vrednoszt ete jákoszti, sze z ogibanjom ogible nájménsé prilike, stera bi njoj naskoditi moga.

Zato, csi csüje prilizávajocse gucse, vidi szmesljocsi obráz, csi sze njoj ponüvlo lübeznivi dári, csi sze vábi z lepimi recsmi, te sze njéna pazlivoszt povéksa, ár nikdár ne more znati, je li med cvetécsimi rozsami obráza, dárov, szmeja i gucsa ne csemérna kacsa mrszke naszládnosztli szkrita.

Pa csi je to tak pri bl. d- Marii, csi je tak pri vszakoj csisztocso lübécsój düsi, ka telko pazlivoszti potrebno za obsuvanje ete lepe jákoszti, jeli mores zarazmeti, kak je to, ka tak vnogi vnogi tak lehkomisleni vu tom táli?

Kelko jih je, ki lübijó továrístva, vu sterih nikak ne moremo praviti, ka bi angelje vküphodili!

Zná biti, ka právijo, ka oni pázijo na szebé, naj vu greh ne szpádnejo; právijo, da pa zamán právijo, ár satan ne szpi, steri zmirom csúka na vero, kda je szlaboszt obide, ka te z velkim vihérom nad njé vdári.

Ki rad poszlühsa prilizávajocsi gucs, pomali polübi prilizávca.

Vu csisztoszti sze vszikhár on má bole bojati, ki sze menje boji, ki právi, ka sze ne ima bojati. Gizda malokda osztáne brezi neszrecse.

Oh kelko sze jih je zse pogübito, ár szo sze brezi poszla klántivali, ár szo povoli jeli i pili, ár szo bozsne knige i kepe preglejüvali, ár szo szí prázna telovna dela vu szladkoszti szrca premislávali. Csemér szo pili vszi, ki szo razvüzdane gucse poszlühsali pa je ete csemér nájprle njim szamim skodo. Ki je neszrecsi pot dao szkoz vüh i ocsih do szrca, szebé naj krivi, csi je zgübo mir düse ino zapravo jákoszt szvojo.

Csi ne bi bili szlabi, ne bi bili grehsni; za to naj ne pozábi niscse, dokecs zsive, ka je szlaboszti pun.

Jeli de Bog pomágao? Oh ja, duzsni szmo racsunati na bozso pomocs tam, kde sze nam je potrebno obrnoti; nego csi sze szami podámo vu nevarnocso, te ne racsunajmo na csüdo bozso, ár je bozsa pomocs onim

obecsana, ki vszküsnjavo szpádnejo brezi toga, ka bi je szami iszkali.

Csi je sto vnoga leta obládao neprijátla csisztocse, scse izda nemre znati, jeli ga nájprva szküsnyava znog ne vzeme.

Vnogokrát sze komi kaj za malenkoszt vidi, z stere malenkoszti njemi satan mocsne zánke zná szledkar szpleszti.

Bozsne prilike sze csloveki vszepovszédi ponüvlejo pa szamo velka bogabojaznoszt ino csütлива dűsnaveszt, stera vszako malenkoszt odrine, more meti vüpanje, ka de mocsna vu velkih szküsnyavah, sterih obládati brezi poszebne bozse pomocsi ne bi mogla.

Oh nevtepena Devica, mati mojega Goszpoda i Zvelicsitela, dobro znám, ka sze szamo vu szebi ne imam kaj vüpati, záto vu tvojo obrambo i szmilenoszt prepórácsam mojo posteno dobro volo. Tvoja pelda naj goji v meni tiszto poniznoszt, ono bogabojaznoszt, ono szramezslivoszt vu mojem oponásanji poszebno pa ono vreloszt vu opazüvanji mojnih ocsih, vüh, jezika, stera mi je potrebna za obcsuvanje ete szvéte jákoszti csisztocse moje dűse.

Moje szvéto nakanenje je obcsuvati csisztoszt mojega sztána — da pa kak jo obcsuvam, csi sze ne bom steo za tehom ravnati?

Scsém sze, nebeszka Mati; ti pa proszi tvojega szvétoga Szina, naj mi podeli obilne miloscse, ka niktár ne bos priziljena glédati grdobo na mojoj dűsi, nego bos sztálno vidla na njoj ono lepo belo obleko stera tvoje ocsi tak mocsno veszeli.

Bg.

Rajzbojnika.

„Raszpetiva szta bila zs njim dva razboj-
nika, eden na pravom drugi na levom kraji.“

Mat. 27. 38.

Gda szo morszki vojáki z szvojimi ládjami zagrádili edno trdnjavo z mesztom vred i na tiszto od vszeh sztranih pritiszkali da bi szí jo pridobili, je bilo zapovedano ednomi szresnomi sztotniki ali (kapitani), náj vdári z szvojimi szkoz lüknjo v meszto, stero szo z velikimi stúki presztrelili v zid; szpoznali szo, cse tú premagajo szovrázsnika i ga prezsenejo, je meszto njüvo. Te sztotnik vdári teda z szvojimi vojáki na meszto i zse sztoji pred nevarnov lüknjov, ge szo ga szmrtné krogle i osztre száble szovrázsnika csakale. Tú ga obide na ednok taksi sztráh i groza, kak da bi bio pred peklenszkimi dverami sztáo. Trepetajocs i szmrtno bled sztopi nezáj i túdi njegovi vojáki zsnjim vu szmej szovrázsniki szebi i szvojim vu veliko szramoto nezáj pridejo. Posztavijo fcsaszi toga neszrecsnoga sztotnika pred szodbo, i ga na szmrt obszodijo. Prvle pa kak ga sztrlijo sze obrne v szmrt obszozeni sztotnik k szvojim vojákom i njim govori: „Na

vasoj voli je ljubleni prijatelj, mené meti za sztrepezlivca esi szte me rávno prvle stimali za szrcsnoga i nebojé- csega. Denok potrebno sze mi vidi vam povedati, ka me je tam pred mesztnov luknjov tak zoszagalo, znabiti to za steroga z med vász de scse dobro prislo. Gda szan tam pred luknjov mesztnoga zidovja zvami sztáo, i szkoz njo rávno vdariti miszlo na szovráznika, mi pride na miszeo eden greh, steroga scse nigdár neszán objokao, scse sze ga ne szpovedao. Eden sztopaj scse i jesz i vszi, ki szo sztali v prvi vrszti, bi szpadnoli szmrti v narocsje, i gda bi drúgi v meszto pridolsi, bi bio jesz zse v pékli. To me je tak presztrasilo, da sze neszán bojao ne szmrti ne szramote; miszlo szán szamo na vecsnoszt. Dobro szán znao ka me csáka, gda nezaj k szvojim pridem, pa da vecsno ne merjen sze ne bojim csaszne szmrti. Ocsiszto szám szvojo veszt, hvalezsno szprejmem szodbo i sze zanásam i za vúpam na miloszt Bozso. Gda to zgovori poklekne i mirno csáka szmrt. Tiho i mocsno genjeni szo sztáli njegovi prijatelje i pajdásje okoli i túdi oni szo mucsali ki szo ga prvle za bojecsega meli. Sztao je on na prági vecsnoszt, ge csasz vecsnoszt roko dávle i oh tá hip je sztrasen hip.

O ljubleni krsccenicje! ka sze je pred tem mesztom godilo, sze ponávla scse zmirom. Mi vszi szmo vojáki Krisztusovi; vszi szmo sze napotili szí pri vojszkovati i pridobiti lepo prekraszno meszto, nebeszki Jeruzsálem, ali vráta v to meszto szo neizrecseno teszna i sto je scsasz- nim prevecs oblozseni, nade mogeo szkoz njih; i pot, ki pela do toga meszta je voszka i trnjeva i le malo jih je, ki po njoj hodijo. Venda vszi bomo ednok sztáli pred vrátami toga meszta i szilili notri, ali doszta jih bo morje neszrecsne vecsnosztí pozsrlo. O imenitna sztopnja! o sztrasen hip! O da bi bár szpoznali i sze zadoszta rano scse navcsili, kak moremo zsveti da szovráznika pre- mágamo i vu nebeszki Jeruzsalem pridemo. O da bi

mogeo vu dūhi vsze pelati k poszteli mirajocsega, da bi sze od njega vcsili, kak more vecsnoszt sztopiti.

Venda pelati vasz scsém na drūgi kráj, ge sze lehko toga zadoszta navcsite; naimre na Golgoto, ge szo tri mrtvecske posztele posztávlene za viditi. Trijé tam mirajo, i szvoje zádnye testamente delajo, i kak eden zmed teh, bo vszaki zmed nász mro. „Ocsa v tvoje roke zrocsim szvojo dūso.“ (Luk. 23, 46) moli eden „Goszpod szpomni sze z mene, gda prides vu szvoje kralesztvo!“ (Luk. 23, 42) proszi drūgi. „Resi szebe i náj“, govori trétji.

Venda le zádnyiva dvá scsémó premislávati, naimre razbojnika, ki szta z Krisztusom rozpétiva bila ár taksih ne med nami, da bi sze prvomi glihati szmeli. O rozpéti goszpod Jezus szmilűj sze nász! Ne daj, da bi tvoje britko trpljenje i szmrt za nász zgűbleno bilo! O zsalosztna mati Marija moli za nász!

„Trij krizse — právi szv. Augustin, vidim posztávlene ne ednom meszti i na ednom teh krizsev ednoga razbojnika ki ma resen, na drugom ednoga razbojnika ki má zavrzszen biti na tom v szredi Krisztusa, steri ednoga resi, drūgoga zavrzse. Ka je bole szpodobno, kak teh trije krizsi? i ka bole razlocsno kak teh ki na njih viszijo... Na szredi viszi neduzsnoszt száma, od steroga je prorok Izaias zse prvle povedao da bo razbojnikom precstet, pa tūdi oviva dvá sze razlocsita med szeboj; eden je trdovráten, csi rávno njemi zse szmrt za petami sztoji, sze szovrazsnikóm Jezusovim pridrűzsűje; drūgi sze pa obrne z zsvivov verov, sztrdnim vűpanjom i zgorecsov lubeznosztjov k Jezusi, i pri njem miloscso iscse. Zaműdimo sze nikelko pri tema dvema razbojnikoma i jih va nikelko premis lávlimo. Kak divja sztvár, gda v szkopec ali pa vzánke zgrábi, sze teliko hűjse zamota i sze zsmecse resiti more, keliko bole sze premetávle i sze resiti prizadeva: ednáko sze je godilo neszrecsnomi levomi razbojniki ki je v náj vėkse grehe i hűdobije zapleteni szpadno szvetoj pravici bozsoj. Od

mládi nog je sztao vu hüdodelsztvi, hüdobija je bila tak rekocs njegovo vszakdenésnje delo. Zdaj je pa ne mogeo vecs vtegüvati szvojih rok po lüdszkom blági, ne vecs drü-gih moriti; ár zdáj szo na krizsi privezane i pribite, Nembrejo ga vecs nosziti i voditi njegove nogé po poti gresne pozselivoszti i szladnoszti zakaj na krizs szo pribite; ali ocsi njegove scse neszo otemnete, sze scse neszo zaprle liki je csemerno obrácsa po okolscsini szvojih nigdás-njih hüdobij i jezik njemi scse reglá v njegovom zamá-zanom gobci i ár drü-gih nemre vecs pikati zsnjim sze obrné k náj neduzsnomi, sterih zsnjim vréd neizrecsenszko doszta trpi, steri ga nigdár ne nikaj razzsálo, steroga znabiti prvle scse nigdár vido ne, steroga csüje imenüvati Szina bozsega, na neduzsnoga Jezusa sze obrné i ga z okoli sztojecsov zsidoszkov drühaljov zanic süje: „Csi szí Szin bozsi, resi szebe i náj“ (Luk. 23, 39). O szlepi neszrecs-nes, vej szí venda vido i csüo, da njemi je celo sztvar-jenje zadoszta szvedocsilo, da je isztinszko szin bozsi i denok scse ne verjes, sze norcsaris, njemi zanic slivo go-vo-ri: „Csi szí szin bozsi, resi szebé i náj!“ O neszrecsen trdovráten gresnik; edna recs bi bila zadoszta i resen bi bio za celo vecsnoszt! Ali hüdodelnik je bio, i hüdodelnik osztáne, kak hüdodelnik merje, i tüdi hüdodelnikom odlo-cseno plácso dobi. Ár od njega je zse vecs kak szto let prvle Pszalmiszt zgovoro recsi: „Sztrásna je szmrt gres-nika (33, 22) i szveti Lukács evangelista pa njemi je na grob zapiszao: Bio je v pekeo pokopan. (16, 22.) O pre-drági! kak karajocsi predgar je levi razbojnik vszem trdov-rátuim gresnikom.

S. 1.

Ka dobimo vu szvétom precisicsávanji.

IV.

Vidili szmo na krátkom vu preminocsih sznopi-
csaj imenitne száde szvétoğa precisicsávanja.
Najmre ka nász szvéto obhajilo z-jedini z Jezu-
som, ka vu nami jákoszti: vero, vüpanje, lü-
bezen ponávla, ka nász ocsiszti od odpüscsanja grehov,
ino nam je ta najmocsnesa obramba proti velikomi szmrt-
nomi grehi.

Ino dönok sze najdejo lüdjé, ki kszebi zemejo Bozse
Telo ino te szád ne pokázsejo vu szebi.

Jezus celi sze zjedini znami vu szvétom obhajili, ino
dönok doszta krisztjanov je nepobozsnih, hüdi. Szv. Maria
Magdalena iz Pazzia govori, ka je edno jedino dobro
opravleno szvéto obhajilo mogocse ednoga csloveka za
szvétoğa v csiníti.

Ino mi vidimo doszta düs, stere zse duga leta k szve-
tomi goscsénji idejo, ino dönok szo vszigdár ednáki; brezi
toga, ka bi szamo iz ednim sztopajom naprej prisli vu
jákosztaj, vu lübéznoszti do goszpodnoga Bogá! Ka je
zrok toga? Gde je briga toga?

Zrok toga je to, ka szvesztva ino tak tüdi Jezus vu
Oltarszkom Szvesztvi, brezi nase vole, ali celo proti na-

soj szlobodnoj voli nikaj ne csinijo, nego je potrebno, ka naj mi túdi delamo, je potrebno, ka naj mi gori ponúcamo one miloscse, stere nam mili Jezus vu szvéto obhajili prineszé. Ino mi iz etov miloscsov tem vecs lahko csinimo, kem bole je etomi deli pripravleno nase szerce, kem bole je trdo odlocsena nasa vola na dobro. Te tak csi szvéto precisiscsávanje nema onoga száda vu nami, steroga bi pa moglo meti zrok, je ne vu milom Jezusi, nego vu nami.

Glédájmo szano. Sto bi bil tak neszpameten, ka bi ogvji dim dávaeo, ka ne dá toplocse, csi bi szamo szlamo na njega devaeo? Bi njemi to govorili: ti neszpameten, deni szamo meszto szlame dobra trda drva gori, bodes zse vido, kaksi plamen, kaksa vrocsina bode! Zrok je ne vu ognji, nego vu onoj recsi, stero na ogenj denes.

Nikaj szpodobna je priszvéto precisiscsávanji túdi. Csi mi reztepeno szrce prineszemo tá k-Jezusi, csi mi sze dobro k-szvéto mi precisiscsávanji ne pripravimo, te sze nemremo csüdivati, ka ne vidimo vu nami onoga száda, steroga pa poleg pravice vu nami mogli bi viditi.

Doszta krisztjanov sztopi kszvéto mi precisiscsávanji brezi toga, ka bi szizai zaisztino premiszlo ka bode csinécsi. Bi njim cslovek lahko govorio to, ka je mili Jezus pravo onoj szamaritanszkoj zsenzski „Vi molite ino nez náte ka molite“. Molijo oni krisztjani Jezusa prvlé, leki Njega kszebi zemejo, bijejo sze na szvoje prsziz, szvoje ocsi pobozsno zaprejo doli, vüsztá odpréjo gori, ali to vsze szamo iz návade. Ino csinijo, to brezi isztinszkoga premislávanja, brezi toga ka bi szizai neszkoncsano velikoszto ino zsmozsnoszto premiszlili onoga, ki knjim priblizsávaeo.

Povem edno priliko. Miszlimo szizai to, ka bi eden králeszki szizai iz szvojim ocsom té najbogse ino najbole hranovitnese hráne jo. Ali po mali bi to lagojo, poszebno navado imo, ka bi sze z bozsno najo szkrivomá. — Jeli sze ne bi mogo csüdivati on králeszki szizai, ka njemi dober sztrosek njegovoga ocsé nikaj ne haszni?

Zagvūsno ka ne! Pa szpodobnim tálom csinijo oni krisztjani, ki kumaj szo sze pri milem Jezusi nahránili, brez mislenosztí, ka gde szo bili ka sto je pri njih zdaj, vö letijo iz cérkvi, ka naj sze zblatom nahranijo, vö bezsijo iz cerkvi meszto toga, ka bi najmenje edne frtao ali pol vöre Jezusi zahváli, meszto toga ka bi szi te proszili od Jezusa milosztí na to, ka naj szvoje návadne grehe tá nihájo.

Te tak csi mi zselemo, ka naj vu nami szvéto preciscsávanje obilen szád rodi, obilen szád prineszé té moremo mi tūdi szkrb meti na to, ka naj sze dobro pripravimó. Kem bogse je nase pripravlanje kszvétomi obhajili, tem obilnesi je szád, steroga mi iz zsnjega dobimo. Goszpoden Bog je obecsao ino szvojo recs tūdi doprinesze, ka nam vu szvesztvaj vszakojacske miloscse dá stere szmo mi szamó mogocsni prijéti. Goszpoden Bog vu szvesztvaj ne pozna niti mére, niti hotáre vu razdeljávANJI bozse miloscse. Szpodobno csini mili Jezus vu szvétom preciscsávANJI, kak je csinio József vu Egyptomi szvojim szilje proszécsim bratom. Rad bi njim dao Jozsef vecs, doszta vecs toga najlepsega szilja, ali vecs njim je ne mogocsen bil dati, kak keliko je vu njihove zsakle notri slo. Jezus vu szvétom preciscsávANJI nam scsé dati ino nam da zaisztino teliko miloscse, pomocsi, keliko szmo mi szamo prijétni ino mogocsni prejk vzéti.

Te tak mi szami szmo oui, ki milomi Jezusi vu szvétom obhajili, — tak morem govoriti — vözmerimo, keliko milosztí nam naj dá, ino csi mi szami zadevek posztávimo Njemi, szami szmo zroki, csi obilnoszt njegove nazocsnosztí vu szebi ne csütimo.

To je rávnok tak, kak Szvéti Marko evangelist govorí od prebivalcov Nazaretha, ka je Jezus pri tom lüsztvi ne mogo csüde csiniti, takse, kakse je pred drügim dobrovolnim csinio. „On je ne mogeo eti nikse csüde csiniti“. (Mark. VI. 5.).

Zakaj je ne mogo pri nazaretszkom lüsztvu csüde csiniti? Jeli je Jezus ne szeposzédi vszamogocsen Bog bil? Jeli je ne bil szeposzédi, na vszakom meszti vszamogocsen? Jeli je ne mogo povszédi csüde csiniti, csi sze njemi vidilo? Zagvüsno ka je poszédi Bog bil, poszédi bi lehko csüde csino. Zakaj je pa te ne csinio, zakaj ne steo, zakaj je ne mogo vu Nazarethi? Evangelist nam odgovori etak : „Tam je ne csinio doszta csüd za volo njihove nevernoszti“ (Math. 13. 58.)

Csi eden polodelavec szemen vu zemlo szejja, vu takso zemlo, stera je lagoje na to pripravlena, ali, stera nema zadoszta mokrocse, te de malo zšenjao, csi rávnok szunce jáko prijétno bilo, trno lepo szijalo. Tak je tüdi pri szvétom precsiscsávánji. Vu oltárszkom Szvezsztvu je Jezus, kako szemen nemertelnoszti. Ali csi vu szüho szerce pride, vu sterom nega mokrocse pobožnoszti, kaksi szád naj tam prineszé? Taksega krisztjana sze docticsejo one recsi stere prorok právi : „Vi szte doszta szejjali, ali malo szte zseli“. Nezgovorno veliko recs szte kszebi vzéli, ali mali je haszek. Zakaj? Ár szte sze ne dobro na to pripravili.

Ka dönok csüti mili Jezus, gda vu edno tákse nepripravleno szrce pride? Zagvüsno etak szii govori : oh neszrecsna düsa, ka bi escse mogo csiniti za tébe, ka szam ne csinio?

Za tébe volo szam tám nihao lepa nebesza, za tébe volo szam zsivo 33 let vu tom najvéksem sziiromastvi, keliko moka, keliko trplenja szam za tébe volo gori zeo, moj zsitek szam tá dao za tébe, moja krv szam prelejao za tébe do szlednje kaplice, moje szercé szam szii dao preszmeknoti, naj ti szamo miloscso zaszlüzsim ino zdaj gda ti to miloscso prineszém, zdaj gda jasz szam ktebi pridem naj te poszvétim, zdaj sze ti odméne vkraj obrnés, zdaj ne najdes ni edne pol vöre, ka bi zmenov zgucsavao, ka bi moje dáre prek vzeo? Oh nezaváhlna düsa ;

ka te je dōnok oszlepilo? Csi me zdaj, gda tebi pridem szlov nájvėksov lőbavov nescses vredno prijėti, ka bode szlėbe da bodes me vidila, kak szodeca prihájati?

Vidite, ka naj sze mi odszlobodimo od táksega na ocsi metanja, naj nam negovori Jezus pri szvėtom obhajili tak, moremo sze dobro pripraviti. Kak? Od toga bōdem prihodies go vorio.

Dr. Lenarsich.

Zsivot szv. Tomása Akvinszkoga, velkoga crkvenoga navucsitela.*)

(Po Legendi.)

Szv. Tomás szin Akvinszkoga grofa Landolfa i groficze Teodore, rodjen 1225. leta v grososzkom dvori Rokka-Szekki vu Kalábriji, v jüzsnoj Taljánszkoj. Gda je Tamás bio sztar pét let te szo ga rodíteli dáli na odhranenje i na návuk v kloster szv. Benedikta na gori Monte Kaszinoj zvánój. Tü njemi vcsenjë tak dobro slo, da je za sészt let v edenájsztom leti odiseo v Nápolj na véksi návuk. V tom vársi je vládala velka razvüzdanoszt; záto sze Tamás mogeo vszigdár ogibati pokvárenoga drüstva; zväun toga szo bili velki nemiri v toj zemli.

Szv. Tamás da sze ogne pogibel'noga drüstva sztopi v kloster vu 17. leti; brez znánja szvoji roditelov oblecse gvant szv. Dominika te odide v Rim. Rávno v tisztom vremëni njemi je ocsa premino sz toga szveta.

Mati gda je csüla da szin v kloster odiseo, zaleti sze za njim i stela ga zvlecsi z klostra, ali neje mogla notri priti. Med tim szv. Tamás, da materi pobegne, odiseo je v Páris; ali njegova dvá brata, steriva szta bilá v caszarszkój

*) Steroga dén csasztimo 7. marcüsa.

vojszki, szta tūdi docstula ka je brat Tomás napravo, te szta ga dalá zgrabiti i odpelati vu materin dvor, Rokka-Szekko.

Mati i njegove dve szesztre szo stele milom i szilom, i nagovárjale szo ga da bi odsztano od vole za redovnika; ali vsze zabadav, Tomás szvojega zvánja za redovnika neje steo osztaviti. Mati je vidila da ga nemre predobiti, te ga dá zaprti vu takso hizso kam szo szamo njegove szesztre mogle iti da ga odgovárjajo. Ali naopak sze dogodilo: Tomás je szeszttram tak lepo pripovedao oblázsensztvi i szlúzsbi Bozsjoj, da szo szesztre na ednok szvoj zsvot premenile i zacsnole szo sz csisztim szrcém Bogi szlúzsiti, a edna je kesznejse száma nūna posztála.

Vu tom vremeni szta Tomásova brata prisla z vojszke. Sztrasno szta bilá csemerniva, da bi szin Akvinszkoga grofa redovnicko halo noszo i da bi okoli hodo proszit; bila szta ga i bodikaj szta njemi gucsala i na njem rasztrgala halo; ali je on to vsze méрно pretrpo.

Tamás je po priliki dve leti būo zaprti, ali ednok sze njemi prilika pripeti za pobegnoti z hizse; po striki sze je szpúszto szkoz okno na zemlo te je pobegno v Nápolj. Zdaj je vidila njegova rodbina da je to Bozsa vola, pa od toga vremena szo njemi dáli mir.

Z Nápolja je szv. Tamás būo poslen v Rim, a z Rima vu Köln (Nemsko) v skolo glaszovitoga dominikanca Alberta Velkoga (Albertus Magnus).

Návuk je Tomás szlúsao mirno, neje steo doszta gucsati niti sze pravdávati, nego szí je lepo v pamet szabirao vsze ka je csūo, kak bo kesznejse on szám navucsávao. Záto da je vszigidár būo tih i miren szo sze pajdásje z njega norca delali. Na ednok ga je vucsiteo pred vszim zapitao, on je na pitanje tak dober i oszter odgovor dáo, da szo sze njemi vszi csūdili; pa i szám vucsiteo Albert je etak pravo: „Sz. toga sze nórca delate, ali bo on kesznejse tak navucsávao da bo sze njegov návuk razsiro po celom szveti.“

Gda je szvrso návuke te je posztao dūhovnik, i dobo je akademszko csaszt, pa tūdi posztávlen v Párisi za vucsitela; on je navucsávao vékse návuke; pa dijácje z cele Europe szo ga hodili szlúsat; tolmacso je pa szv. knige i szpisze szv. pápov. K návuki sze vszigidár priprávlao mo-

litvom. Njegovo imé sze razneszlo po celom szveti i vszi szo sze njemi csüdili.

Csi sze rávno njegovo imé po celom szveti razneszlo, za vsze to je on osztao kak nájzadnji brat (redovnik). Pápa Klemensz IV. je dobro poznao szv. Tomása te njemi núdo velke csaszti i dohotke i tūdi ga je steo posztaviti v Nápolji za pūspeka; ali on je proszo szv. pápo da ga pūsztli v klostri sziveti vu szziromastvi i poniznoszti.

Szv. Tamás ne szamo da je v skolaj navucsávao, nego je i glédao za zvelicsenje drūgih dūs. On je vszigdár velke pobožnoszti vodo, a nájbole pa pobožnoszt preszvetom oltárszkom szakramenti. Szlūzsbe za Telovo i lepe peszme stere sze na Telovo szpevelejo, delo je njegove pobožnoszti. Vszi dén csi je ne būo zaprecsen szlabocsom szlūzszo je szv. meso sz angelszkim postūvánjem; i būo je tūdi pri drūgih mesaj, pa vecskrát je dūhovnike pri mesi dvoro. Ne szamo da je szv. Tamás navucsávao v skolaj, nego je i vu cérkvaj predgao, szamo da vecs dūs prizsené k Bogi.

Právo je csūdo da, cslovek, steromi je telo oszlabilo, pa tūdi gosztokrát je poszto i vecskrát je szamo malo szpáo, i būo je tūdi betezsen; pa on sze záto itak mogeo pripravlati za skole, za predge i scse pizszo telke knige stere szo dneszdén po celom szveti rasirene. Dvanájszt let je būo szv. Tamás dika vucsitelszkoj sztolici v Párisi, i po taljánszki várasaj. Gda je ednok szv. Tomás pred raszpélom klecsécsi molo, te je csūo sz krizsa ete glász: „Tamás dobro sziz pizszo o meni, i za szvoj trūd bos dobo placsó od mené.“ A Tamás etak odgavori: „Goszpodne szamo tebé!“ Zádnja je kniga ka je pizszo: o muki Goszpodna Jezusa Krisztusa. Te zse neje mogeo vecs pizszati ár je vidó, da mu neje dalecs szmrt i da bo glizdáj sz Kriszlušóm, steroga sziz je za plácsó odébrao. Pūsztó je pero i knigo te sze pripravlao na szmrt.

Fr. Herm. H.

(Dale.)

Idite k Jozsefi!

Idite k Jozsefi! Tak je pravo král egipszkomi národi, steri szo k njemi prisli, gda je velki glád násztao na zemli.

Tiszti csüdotvorni Jozsef v Egipti, szpodo-ben je szv. Jozsefi, hraniteli Jezusovomi, i záto navrnémo na njega recsi: „Idite k Jozsefi.“

„Idite k Jozsefi!“ Sto da ide k szvétomi Jozsefi? Vszi! Nemate doszta brige i szkrbi? Neje vam szrce gda puno boli? Nemate li betega i drüge nevole? Pa csi sze edne nevole resite, zse vam drüga klunka na dverah. Pa záto nebi koga zseleli, komi bi szvoje szrcé odkrili, steri bi vam znao pomocsti? A té pomocsnik je szv. Jozsef.

„Idite k Jozsefi!“ Ali bole: bezsite k Jozsefi! Obr-nite sze hitro k njemi, z mocsnim vüpanjem i zsarkimi molitvami; ne kesznite! Idite k szvétomi Jozsefi! Zakaj k njemi? Záto, ár je njegovo imé v lepom i poznátom družstvi: „Jezus, Marija i Jozsef!“ Dakak na trétjem i zád-njem je meszti, ali itak je vnjem. Najprlé sze zgovárja preszlatko i preszvéto imo Jezusovo, potem pa nebeszke kralice Marije; a te imé szv. Jozsefa.

Steri je angeo i steri je cslovek podignjeni na telko császt, da njemi sze imé kráj imena Zvelicsitela i matere Bozsje szlávi. Szám i edini je szv. Jozsef.

Idite k szv. Jozsefi! Zakaj? Záto, ár nasz on vodi k Jezusi i Mariji.

Kak je negda egipszki Jozsef odpro králevszke ma-gazine, tak odpira szv. Jozsef blágo nebeszkoga krála, preszvéto Szrcé Jezusovo.

Miloszt iz miloshti, blagoszlov iz blagoszlova zvirajo z preszvétoga Szrcá Zvelicsitelovoga.

Marija i Jozsef májo klúcse, oni ga morejo odprti.

Hodimo, záto i sztopajmo vu hizso pobožsnoga názeretszkoga teszára. On bo nam proti priseo z Marijom ; a s njim bo túdi slo Bozsánszko dete Jezus, da njhovo zseljo izpuni, i nám vu nevolam pomogne.

Fr. Hermenegild.

Vucsenoszt pa satringa.

Dosztakrát szam csũo med prosztim lűdsztvom pripovedávati od posászti, od r¿zlicsnoga banjanja, z ednov recsjov od vszakevrszte cumpra, steri je po r¿zlicsnih okolicalah razsirjeni. Nego krivo bi szĩ miszlo, ki bi pravo, ka nase pobožno lűdsztvona koj taksega doszta d¿! Vėksi tao katolicsanszko vřvajoksega lűdsztva ne m¿ra za takse recsi, ne devle tikvi i szemėnja pod sztol na bozsics, ne kadi kr¿v ne vem z kaksimi kadilami, ne dela nikse norije z sznehov na dėn zd¿vanja, ¿r dobro zn¿, ka bozsi blagoszlov ne k taksim cumprnij¿m privėzani, nego k pravoj pobožnoszti. Nikdaszo doszta d¿li na vodo, na stero je kaksa baba estela, zdaj zse to tũdi henj¿vle, ¿r je lűdsztvo szprevidlo, ka edna b¿bja obrnjena molitev ne im¿ csũdodelne moci. Bog je goszpod zdr¿vja i betega, on je sztvoro zdravilnomocs vu rozse pol¿ i log¿ stere, csi je sto zn¿ dobro nũcati na szvojem meszti, val¿jo brezi cstenj¿ tũdi.

Nego csũdno je, ka kem bole pr¿voverno lűdsztvohenj¿vle z satringov, tem bole sze siri taksa norija med nevernimi vucsenimi rodovinami. Szv. Paveo apostol pise, ka Bog modre etoga szveta za nem¿ke napr¿vi pa to vi-

dimo vu zsvilenji onih, ki cérkve ne pohájajo ino vere ne obderzsijo. Vu novinaj vszako leto cstémo z velkih városov glász, ka policajstvo kakso zsenzsko zgrábi, stera kárte mecse pa z dlani csté ino prorokúje goszpodszkim zsenzskam prihodnoszt za dráge peneze pa ete goszpodszke zsenzske tak vörjejo njéna proroküvanja, kak mi szvéto pizmó.

Od trinájszte numere sze tak bojijo, ka za nikoj ne bi notriszele v taksi fiákar, steri trinájsztvo numero má pa v taksoj hizsi sze tüdi zdrzsávati nescsejo. Szam zse jasz tüdi bio pri taksem obedi, kde szo za toga volo inasi tüdi pri sztoli dáli jeszti, ár bi ovacsi trinájszet persom tam vküper bilo. To je pa poleg njihove satringe velka neszreca !

Pétek je tüdi taksi dén pred njimi, kda niksega dela ne bi zacsnoli, ár je to gvüsna neszreca.

Escse vélki Napoleon francuszki caszar je doszta dao na to tak, ka je v pétek nikdár ne boja zacсно. Na dugso pot idti v pétek, to je pa za njé ne mogocse.

Szo okolice na taljánszkom, kde to drzsijo, da v pétek ne szne obleke meriti dati, szabol v pétek nancs delati ne szme, ár je taksa obleka ne dobra pa tüdi neszreco prinesze onomi, ki jo noszi. Nancs leto je ne szrečno, stero sze z pétkom zacсне poleg njihove nore vere. Sto sze v pétek narodi, on csi koga prekoné, sze szpuni prekomba ! Pa taksemi prej comprnice nemrejo skoditi, ki je pétesnji dén priseo na szvet. Escse ta nájprednjesa comprnica sze jase, csi sze z taksim szrécsa, hitro nazáj v bábji kot. Csi prej mati szvojemi deteti prvi pétek márciusa vlaszé zrezse, te ga celo leto ne bode gláva bolela. Vörjete to ? Jasz tak miszlim, ka te vüsi ne bode melo. Z taksega jajca pa, stero sze na vélki pétek naszadi, csüdivitne kokosi pridejo.

Ali telko znám dóide na znamenje, kak nori szo oni, ki bozse recsi ne verjejo i ne poszlüsajo. Nikso vero

vszaki cslovek more meti. Oni to verjejo pa szo blázseni z szvojev satringov, mi pa známo, ka csi vélki pétek nám ne bi odküpenja prineszeo, bi escse izda vu szuzs-nosztí greha ino vu tmici pogansztva zsiveli. Za to je nasa vera bogsa ino csednesa pa Bogi povolna túdi.

Krscsenicje! Krscsanszko vero drzste pa nihajte vszo satringo satani pa njegovim naszlednikom.

Bg.

Goriztanenje Krisztusovo.

„Gori je sztano
ne je eti.* Mark. 16, 6.

Csi hodimo po kaksem pokopalisesi i estémo grobne napisze najdemo szkoro povszod recsi: „Tú pocsivle té ali tá.“ To je zsalosztén napisz, steroga je napiszala cslovecsa roka tisztim, stere je szmrt zsnjúve szredine pobrála i sterih csonte v kmi-csnoy zemli prhnejo. Vsze inacsi sze je pa glaszo grobni napisz Szina bozsega, steroga szo csúle pobozsne zsene, gda szo prisle v nedelo zajtra rano k grobi da bi z di-sávami mazale Jezusovo telo. „Gori je sztano ne je eti“, je bio veszeli i pomenlivi grobni napisz, steroga je angeo v polnoszti szvojega veszélja posztavo na grob bozsega Odküpitela i od tisztoga hipa sztoji té napisz na grobi vszakoga, kí merje vu veri v Jezusa Krisztusa.

Csüdno je! da lopata vsze poravna, da v grobi henja vsza vizzokoszt i velikoszt vsze velicsansztvo i csaszt, vsza szvetloba i lepota, vsza mogocsnoszt i mocs; caszar henja tam caszar biti i more szvojo korono odlozsiti, i té steromi sze je malo prvle celi szvejt poklanjao, kí je jezere

i miljone vu szvojoj oblaszti meo, szirmasko tam pod zemlov pocsivle i malo blanj, stere zakrivlejo njegovo telo, ne njegovo; i njegov grobni napisz: tū pocsivle nam právi: gledaj tū pocsivle eden cslovek, prgiscsa práha i zemle, vsze edno ali je vzsvljenji caszar ali pa sziomák bio. — Ali tam v grobi bozsega Odkūpitela, kama szo tūdi njegovo trnavo korono polozsili je zato pokopano njegovo britko trplenje i oszramotenje na zemli — ali tam sze je zacsinjala viszokoszt i mocs, szláva i velicsansztvo Szina bozsega, tam sze je zacsnolo goszposztvo krála nebesz i zemle i obilno bogasztvo bozse miloscse i dobrot. Zato pa tūdi na vūzem cérkev veszélo szpévle: Aleluja! „Krisztus je od mrtvi sztano“.

Pa tūdi mi sze vdelezsimo velicsansztva groba Krisztusovoga i njegovoga odicsenoga od mrtvi sztajenja; árcsi je gláva znovim zsvljenjom ob szvetlena, nemrejo kotrige za vecsno mrejtj, liki zsnjov od mrtvi sztánoti. Zato henja mocs i velicsansztvo szvetá szamo za csasz, szamo za to zemlo i steri bodo sz Krisztusom sztanolj, sze bodo vdelezsili zsnjim novoga, vecsnoga, neminlivoga velicsansztva i zsvljenja. Zato v zemimo tūdi mi z globocsine szvojega szrca recsi angelove: „Aleluja! Krisztus je od mrtvi sztano!“ I ka je v teh kratki recsah zapopádeno nikelko premišlávlimo.

Kak je zsvljenje i szmrt goszpoda nasega Jezusa Krisztusa vu vszeh tūdi najmensi zadevah od prorokov na tenko napovedano bilo i v ocsakih priglihano, ednáko je bilo tūdi njegovo od mrtvi sztajenje. Tak je bilo priglihano v Adami njegovo cslovecsenje, v Abeli njegova ne duzsnoszt v Melchizadeki njegova potrzpezslivoszt, v Davidi njegovo preganjanje, v Jozsefi njegovo povelicsanje. Njegovo od mrtvi vsztajenje, v Jozsefi njegovo povelicsanje Njegovo od mrtvi vsztajenje pa v Jonási, kak bozsi Odku-piteo szan szvedocsi, „Kak je Jonas, potom gda je tri dni i tri nocsi v cservi ribe prebivao, i zsv z zsnjé priseo,

ednáko bo szin cslovecsi, potom gda bo tri dni i tri noci v narocsji zemle, palik sztauo.“

Pogledimo v kom ta podoba obsztoji! Jonás je steo szam vrzsen biti v morje, da je vihérno morje potihnolo, ednako sze je dáó tūdi Jezus szamo volno v roké zsidovom, da szo ga vrgli v kráj, steroga prorok Jeremiás vihérno morje njegovoga oszramotenja i trpljenja imenūje i to je steo náj bi potolazso szrd szvojega nebeszkoga Ocsó. Zato právi szv. Makszimusz: „Kak bi sze ládja na sterój je Jonás bio vtopila csi té prorok nebi bio vrzseni v morje, ednako bi bilo celo cslovestvo pogūbleno, csi Krisztus razpeti nebi bio.“

Gda szo Jonasa v morje vrgli, ga je edna velika riba pozsrła; on ne bio umorjen, ne zadávlen, liki pozsrt: prorok je zsivo v csrevi ribe i na tretji den ga riba zdra-voga na breg vő vrzse. „Sto je te csūde puni cslovek, pravi szv. Makszim, ki sze je tak varnoga pūszto vresti v globoko morje, ki sze je zshiv szprehajao v globocsini valov i v narocsi szmrti, i je nepokvárjeni sztopo z kmicsnoga csreva palik na szvetlo szuncsni poszvét? O te precšūden cslovek, ki je zednim tūdi prorok, je v tej podobí Jezus Krisztus, je bozsi Odkūpíteo, steroga szveto velicsansztvo je pozsro grob ki je pa z narocsja szmrti nepokvárjeni priseo i z kmicsnoga groba velikoga petka sztopo vu szvetlo szoncsno szvetloszt vūzemszkoga ūtra.“ „O vészela szkrivnoszt! o lepa csūda, pravi szvéti Krizolog, gda v drūgih grobeh povzsije szmrt tela, je Krisztusovo telo nepokvárjeno osztalo in je szmrt povzsilo.“

I kak lepo sztajenje! kak velicsasztno szpremenenje! V ednom hipi sze zedini dūsa sztelom i telo szlecse mrtvecko oblacsilo. stero ga je obdájalo, odpravi disáve sterim szo ga mazali; poszusi krv, zapré rane, i obdrzsi szamo poerdécseno znamenje v dokáz, da raspéti i od mrtvi sztáli je edna i tiszta persona.

O blazseno telo! kaksa lepota te kincsa, kaksa lū-

beznivoszt te lepoticsi! kakse velicsasztvo te pokrivle! kak szvetloszt te obdája! Lepo, csüde puno, lübeznivo je bilo vu szvojem rodjenje od Marije Device, pa scse doszta lepse i lübeznivse, ja lepota száma, lübeznivoszt száma szvetloszt száma, velicsasztvo szamo je bilo ono vu szvojem drügom rodjenje szkoz grob, steri je tüdi deviski bio, ár njega scse niscse drügi ne bio polozseni, kak nam szvéto pizmo szvedocsi!

Jezus Krisztus je teda za isztino od mrtvi sztano po velikoj csüdi! Zsidovje szo terjali od njega, naj szkrisza sztopi i bodo vervali vnjega, on je pa napravo scse doszta vékso csüdo — on je od mrtvi sztano; ár gvisno je véksa csüda „pravi szv. Gregor — szamoga szebé obüditi vu zshivlenje kak pa z krizsa sztopiti.“ I ka naszledüje z toga? Csi bi zsidovje kak szo pravili — v* njega vervali, csi bi doli z krizsa sztopo, keliko bole morejo krscsenicje vervati vnjega ár je od mrtvi sztano. To teda naszledüje iz sztajenja Jezusa Krisztusa, da vnjega verjemo, ár sztajenje je podlaga (fundament) nase vere vnjega.

I zaisztino! ka bi sztoga szledilo, csi Krisztus nebi od mrtvi sztano? Csi je Krisztus ne od mrtvi sztano, potom je vsze lázs i szleparija, ka je on govoro i delao, potom ne premágao greha i szmrti, ne nasz odküpo, ne bio Bog i „Vsze nase oznanüvanje — pravi szv. Apostol Paveo — je prazno i prazna nasa vera i mi szmo krivi szvedocje, ar zoper Bogá szvedocsimo.“ Ali neba i zemla, grob i mrtvi, sztrázsarje i vucsenicje, angelje i zsené oznanüjejo nam: Krisztus je od mrtvi sztano! i zato-pravi rávno tiszti apostol nase oznanüvanje ne prázno i tüdi nasa vera ne prazna.“ Navuk szv. evangeliuma je bozsi i nje-gove oblübe nezmotlive. Krisztus je od mrtvi sztano, zato je vsze ka je govoro i delao csiszta isztina; on je Bog i Goszpod Ocsa i Odküpiteo vszeh lüdih i on de tüdi njih szodnik, isztinszko je, da je on posztavo bozse králesztvo, szveto cérkev na zemli, steroj morejo vszi pokorni biti, ki

sze zselejo zvelicsati; gvisno je, da peklenszka vráta je nado zmácala; gvisna isztina je, da pravicsne on lübi i je csáka vecsno zsvilenje; isztina je pa tüdi, da sze ga májo hüdobni bojati i idejo naszproti vecsnomi pogüblenji. „Nebojte sze, je pravo angeo pri grobi pobožsnim zsenam; liki veszelite sze; ár Krisztus je od mrtvi sztano.“

Te recsi vsze zadenejo, ki verjejo v Jezusa Krisztusa i sze ne szramujejo njegovoga navuka: veszeliti sze je vszem pravim krscsenikom: ar od mrtvi sztali je njüv Odkupiteo — Vszi pa ki ne verjejo vnjega, ki sze szramujejo njegovoga návuka, sterim je krizs noroszt i v pohüjsanje, vszi hüdobni krscsenicje i trdovratni gresniki, vszi, zanicsevávci szv. vere sze majo bojati i trepetati; ár od mrtvi sztali Krisztus je njih Szodnik. To teda szledi z sztajenja Jezusa Krisztusa, naimre: csiszta isztina szv. evangeliuma, isztina vszega toga ka je Krisztus szvojoj cerkvi oblübo i ka je z koz vsze csasze i na vszeh krajih po navuki szv. katolicsanszke cerkvi oznanüvati zapovedao, gda je po szvojem od mrtvi sztajenji szvojim apostolom. „Idite i oznanujte mojim bratom“.

Zato vzmimo tüdi mi na vüzem veszelo szpevanje, stero je szveli Janos vu szkrivnom razodenji csüo szpévati od angelov na zsenitnini bozsega Agnjeca: Aleluja! dika i csaszt i kreposzt bodi nasemi Bogi. Ta veszela Aleluja naj nasz vedno szpremla na nasem, zemelszkom potüvanji i náj vedno doni vnasih vühaj. Drzsimo sze zveszto Jezusovi navukov, potom bodemo tüdi mi szpevali veszelo vecsno Alelujo na zsenitnini bozsega Angnjeca; ar Krisztus je isztinszko od mrtvi sztano: teda bomo tüdi mi od mrtvi sztanolí i na veke v nebeszah szpevali Aleluja.

S. J.

Vüzem.

Kda je Jezus na krizsi vmro, raziseo sze národ z gore Kalvárije. Szamo szo nesterni osztali ne delecš od krizsa, na sterom je izdehno nas bozsánszki Zvelicsiteo. To szo bili njegovi prijáteli, i nesterne dobre i pobožsve zsenzke, stere szo sle z Jezusom po njegovom bolnom i trnovitom poti. Velka zsaloszt jim obvzela düšo; one szo glédale i csákale, ka sze zdaj bode zbito.

Vüzemszki szvétek je bio blüzi, a zákon zsidovszki je zapovedo, da sze tela morejo raszpéti i scse prvlé szuncsenoga záhoda doli vzéti i pokopati, da sze ne zbantüje szobotni i vüzmeni szvétek.

Szv. apostol i evangeliszt Ivan, kak szvedok, steri je na szvoje ocsi vido, pripoveda, da je eden szoldák szolicom predro rebro Jezusovo i da je te potekla krv i voda. Odprto szreé Jezusovo je szvedocsenje njegove szmrti i pokazávle nam, kak nasz je szin Bozsji ljübo, da je za nász proljo szvojo krv do záduje kaplice.

Tiszti, stere je vrhavno zsidovszko szodiscse na szmrt odszodilo, szo sze dáli pokopati brez kakse pocsászti, niscse

sze neje brino za njih, i za takse je bio napravljen poseben cintor. No Jezusovi prijáteli niti po szmrti neszo na njega pozábili. Nájbole sze pa pokazao vu toj zsalosznój vöri Jozsef z Arimateje. To je bio bogat, dober i pravicsen cslovek z vizoka roda ; on je tüdi szkrivomá szlúsao Jezusov návuk.

Odiseo je on k Pilátusi i zaproszo dopüscsenjé, da szme Jezusovo telo pokopati. A Pilát njemi je dopúsztó. Jozsef je küpo prté vu stere je zamotao Jezusovo telo ; i szebov je tüdi prignao escse ednoga Jezusovoga vucsenika po iméni Nikodema, steri je prineszo drágo mászt i olje. Arimatejszki Jozsef meo je blüzi Kalvárija ograd vu tom ogradi je bio grob v pecsini zdohlen, vu sterom scse niscse ne bio polozsen.

Zsidovszki grobi szo bili na dvá dela razdelini. Vu prvi del je prisla rodbina, da za mrtvim zselüje ; a v drügi del szo mrtvoga polozsili.

Etak je tüdi bilo polozseno Jezusovo telo.

Szunce je rávno na záhodo bilo, gda sze to dogodilo, a záhodom szunca sze zacsno szobotni szvétek. Kda szo Jezusovo telo v grob polozsili te szo njegovi prijáteli razisli. — Te je Jezusovo telo pocsivalo vgrobi, a düsa je odisla na poszebno meszto, gde szo csákale pravicsne düse na odküplenje, a tü je osztála do trétjega dnéva. Na trétji den v nedelo zajtra povrnola sze Jezusova düsa v grob, gde je pocsivalo njegovo hládno telo i brez zsvota. Te szo sze scse izda mogle razpoznati vsze tiszte rane, steri je dobo od bicsüvanja i trnave korone ; i rane od cvekov na rokáh i nogáh, i rana v preszvétom njegovom szrci.

Düsa sze njegova zdrüzszi sz telom, i Jezus je szlávno gori sztano.

Násztáo je zsvot vu njegovom teli ; vu zsilami sze je zacsnola krv gibati i szvéto njegovo szrcé njemi zacsnolo biti. Ocsi szo sze odprle, i telo sze zacsnolo gibati,

i podigne sze z omota vu sterom je bilo zamotano. Telo njegovo sze zaszvejti vu velkoj lepoti, szvetlo kak szunce. Nas Zvelicseteo je gori sztano, vu velkoj moci, zdrávlji, vu nevmrloszti i za to sze csúje velki glász „Alleluja“ na té dén na nébi na zemli.

Krisztus je szvojim gori sztanenjem nadvládao mocs satana.

Na Vüzem nadvládo szlávimo! Raduje sze nébo, vsze sze raduje na zemli, i pekeo trepecse!

Angeli szpevelejo nebeszke peszme i radújejo sze lúdszkomi zvelicsenji.

Krisztus gori sztano, i mi bomo túdi od mrtvi sztanoli. Krisztus je do szláve priseo, i mi bomo túdi dobili králesztvo nebeszko. No pa to trebej; kak je Jezus z groba sztano; da tak i mi sztávemo z szmrtnih grehov a na konci z groba.

Jezus je gori sztano na proszlávleni zsvot, tak trebej da mi gori sztánemo na zsvot miloscse Bozsje. Krisztus je gori sztano i vecs nebode umirao; tak trebej da i mi bomo vu milosci Bozsjoj, i da sze vecs vu sztáre grehe ne povrnémo.

Tak trebej da szlávimo Jezusovo Goresztanenje na zemli, da bomo mogli biti délnici vecsnoga blázsensztva na nébi; da bomo prebiválci nebeszkoga Jeruzsálema, steroza szo vráta, (kak sze kázse vu knigi Tobijasa 13, 21, 22) od szafira i szmaragda (tak zváno drágo kamenje) a zidovi od drágoga kamenja, a vsze vulice od prelepoga i csisztoga, szvetloga kamena, a po vulicaj bo sze szpevalo Alleluja! Alleluja! Alleluja!

Fr. Hermenegild H.

Drobis.

Letécsi lüdjé. Znanoszt szvetszka napredüje poszpoloma ino zmislávle vszikdar nove prilike, kak bi mogla kaj novoga vöszkázati. Nasi cstevci szo zse vszakojacski csüli od novih masinov, z sterimi sze vu zráki lehko vozi. Aeroplan sze zové tá iznájdba, z sterov sze nisternjm poszrecsi, drügi pa doliszpokáplejo ino sze z masinom vréd vküp szpoterejo. Pobožsni aeroplánci szo zdaj iszkali patrona nebeszkoga za szvoje družstvo pa szo szí szv. Elias proroka zébrali, ár je on z zserécsimi kolami vneseni vu nebésza. — Za automobile, stere zdaj zse szkoro vszaki dén vidimo tüdi po nasih cesztah, je pa szv. Kristofor zebráni za patrona, ár je on patron nágle szmrti.

Velikoszt szv. materecérkve ino njéno razsirjenoszt najbole szvedocsijo naszledüvajocsi racsunje :

Püspekij je na celom szveti 1027, z sterih je 946 dijacskoga jezika i 81 izhodnoga ritusa.

Dijacskoga jezika je v Europi 605, v Ázsii 40, v Afriki 13, v Ameriki 249.

Izoduuh je 20 armenszkih 3 koptszkih, 31 szirszkih

ino 27 tak zvánih greskih, steri greski, vlaski i szlovenszki mesüjejo.

Je zvün toga po misszizonaj püspekov 157, steri szo ne tak k meszti privézani, kak nasi, ár okoli potüjejo po szvoji misszizonaj.

Pa je 456 püspekov brezi püspekij na pomocs drügim püspekom i vu rázlicsni drügh szlüzsbaj.

Po taksem je vszevküper 1640 püspekov vu szv. matericérkvi, ki szo naszlednicje apostolov, ki vu oblászti szvojega poszvecsenja vodijo rázlicsne tále szv. materecérkve pod voditelsztvom szv. Petra naszlednika vu vszeh tálej szveta.

Zmozsno velko drzstvo je to, od steroga véksega na szveti ne bilo pa ne bode. Vise 400 million lüdi poszlühsa njé ino sze imenüje za njuve ovcé — Bog daj, ka bi vszi sztálni bili vu jedinoszti vere pa ka bi sze kem hitrej tüdi ti blodécsi pridrüzsili knam, dokecs bode edna ovcárnica i eden pasztir.

Proceszija na anglezskom. Láni, kda szo celoga szveta oltárszka drüzsztva v glávnom meszti anglezskoga drzsánja v Londoni vküpszprisla na mednárodno szpráviscse, je anglezski miniszterium ne dopüsztó, ka bi na konci toga szpráviscsa processzija z oltárszkim szvesztvom bila obderzsána, ár je takse processzije tam ne bilo od tisztoza mao (zse 350 let), ka je neszrecsen VIII. Henrik kral celo anglezsko odtrgno od szv. materecérkve; pa ne dugo po tom szo v ednom drügom városi, v Manchesteri, misszjon drzsali pa po tom misszjoni szo tüdi processzijo meli, vu steroj je 2000 zsenszk i 1000 moskov szprevajalo z gorécsimi szvecsami vu rokah oltárszko szvesztvo po vulicaj városa — ob prvim vu tom drzsánji po vnoгих letah, pa ka je escse nájlepse, ondasnji luteranje szo lepo posteno glédali processzijo ino szo z veszéljom pravili, ka szo escse takse lepe pobozsnozti niktár ne vidili. — Lübézen bozsa tere

léd mrzlih szerc pa pela k szebi vnoge národe, steri szi zaszlúzsijo to miloscsso.

Abdul Hamid tórszki caszar (szultán), steroga szo láni törki dolidjáli ino v Thesszalónico v eden grád posz-lali je odnoro, ár je vu vekivecsnom sztráhi zsivo, ka ga nepriatelje vmorijo. Té sztráh je on prle tūdi meo, pa kak szi je pomagao? On, ki je Mohamedove vere bio pa krscsenikom nancs szloboscine ne dao vu szvojem drzsánji, je za szvojo kühnjo nūne proszo od ednoga pūspeka, sterim je tam vszakidén dao szv. meso szlúzsiti pa njim je ópūsztó poleg szvojega réda pobozsno zsveti, naj szamo one njemi kühajo, ár sze je mocsno vūpao, ka pri njihovom kühánji ne pride csemér vu njegovo hráno. Zdaj szo njemi ete küharice ne dáne, záto sze je povéksao njegov sztráh.

Novo znaménje, kak escse poganzski szvet csaszti pobozsne redovnice szv. materecérkve i kak mocsno verje, ka tákse persone, stere sze Bogi poszvetijo po právoj poti hodijo, stera je celomi cslovecsansztvi na haszek.

Milodári za novo bogojanszko cérkev nabráni od² bogojanszkiv fárnikov vu Brüdgeporti 1909. leta juniusa :

CzAMPLIN Ivan i zsená	50.—	K.
OSLÁJ Jozsef i zsená	50.—	"
GyÖREK Jozsef i zsená	25.—	"
KOVÁCS Stevan i zsená	25.—	"
VÉGI Gyüri i zsená	25.—	"
TÖRK Magda	10.—	"
HORVÁTH Ána	10.—	"
ROZSMAM József	10.—	"
PRÉMOSA József i zsená	10.—	"
PRÉMOSA Ferenc i zsená	10.—	"
HORVÁTH Imre i zsená	10.—	"
BALGÁCS Stevan i zsená	10.—	"
HORVÁTH Jula	7·50	"
JÁGERITS Ferenc i zsená	5.—	"
OSLÁJ Bára	5.—	"
HORVÁTH Ána	5.—	"
HORVÁTH Magda	5.—	"
IVANITS Klára	5.—	"
IVANITS Stevan	5.—	"
TÖRK Ána	2·50	"
MALACSIcs Treza	2·50	"

Vküp 287·50 koron, z sterih je postnipa zneszla 7·50 K. Na cérkev je osztalo po taksem 280 koron poszlánih po CzAMPLIN Ivani z Bridgeporta lanszkoga juniusa 26-ga. Bog pláti!